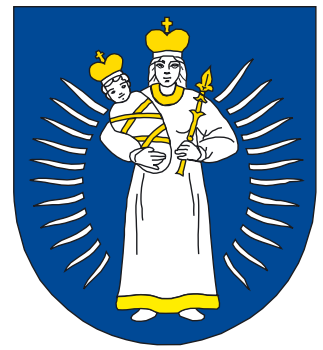

Obecný spravodajca

Spišský Štiavnik XVI - 2019

4

Vážení spoluobčania !

„Pozerat' sa na chvíľu späť znamená osviežiť si oko, obnoviť ho a lepšie sa pripraviť na svoju primárnu funkciu pozerat' sa vpred.“ Pri hodnotení obdobia posledného štvrťroka, keď sme na zasadnutí redakčnej rady vybrali práve tieto príspevky, ktoré zverejňujeme v tomto čísle obecného spravodajcu, som sa zamyslela nad týmto citátom anglickej spisovateľky Margaret Fairless Barber. Naozaj to bolo obdobie, keď sme si zaspomínali, vyhodnotili udalosti a veci, ktoré mali podstatný vplyv na vytváranie obrazu našej obce, ale aj otvorili oči a hlavne srdcia, ako nepolať, ale robiť veci tak, aby mali širší význam a súvislosti. Ak prečítate Obecného spravodajcu až do konca, zistíte, že sa to všetko nieslo hlavne v športovom duchu. Sme radi, že sa v ňom našli predovšetkým mladí ľudia, ktorým práve šport môže pomôcť nasmerovať sa k tým správnym hodnotám, ktoré dokážu v sebe nájsť a celé roky sa potom udržiavať v dobrej kondícii, zdravom životnom štýle, pripravený na profesionálny život. Dnes, keď píšem tieto slová, je misijná neďeľa a v tejto súvislosti mi nedá nespomenúť si na ďalších ľudí, ktorí by mali ostať vzormi pre nás všetkých – naši ro-

dáci misionári, ktorí svoje poslanie a kúsok štiavnickej identity doniesli skoro do všetkých kútov sveta. Malo by to byť veľké poslanstvo hlavne tým, ktorí pracujú s ľuďmi odkázanými na pomoc iných. Ak sa na chvíľu vrátim späť, nedá mi nepripomenúť si všetkých dobrých ľudí, ktorí už nie sú medzi nami a urobili neskutočné záslužné veci, aby sme tu dnes mohli byť a tvoriť, v súvislosti s blížiacim sa sviatkom Všetkých svätých a Pamiatkou zosnulých. Už v týchto dňoch pripravujeme naše cintoríny, aby sa počas týchto sviatočných dní stali dôstojným miestom a oázou pokoja pre všetkých návštevníkov, ktorí si prídu uctiť pamiatku a pomodliť sa za svojich najbližších. Pri spomienkach ešte ostaneť a pri tejto príležitosti by som vás, vážení spoluobčania, chcela poprosiť, aby ste svojimi spomienkami a hlavne fotografiami prispeli do našej rozsiahlej pripravovanej monografie o našej obci. Tu by som chcela dať do pozornosti aj príspevok pána Miroslava Števíka z autorského tímu pod názvom „Pokračuje príprava obsahu monografie obce“. Spomienkami sa nieslo aj stretnutie jubilatov roka 2019, kde sme sa snažili pripomenúť si a oceňovať s veľkou úctou a vďakou životné dielo všetkých našich seniorov. Viem, že ich obzretie späť na roky plné tvorivosti a neúfajúceho elánu vôbec nie je dôvodom na nostalgiu, ale na to, ako sa už zajtra pozrieť vpred a všetko to prežiť a skúsenosťami naplnené zúročiť v prospech rodiny, dediny, aby nestratili pocit užitočnosti a potrebnosti. Ale podme sa teraz pozrieť aj trochu dopredu, čo nás

čaká v najbližšom období, ale aj na niektoré vízie do budúcnosti. Máme za sebou skoro rok spoločného úsilia v novom zložení vedenia obce a výsledkom je príprava dvoch projektov na dobudovanie chodníkov okolo štátnych ciest, ktoré vedú našou obcou – na ulici Priečnej, ukončenie chodníka od ulice Kvetnej až na koniec dediny a okolo autobusovej zastávky a na ulici Hlavnej. Na Priečnej ulici je ukončené stavebné konanie so stavebným povolením, s výberom dodávateľa. Na Hlavnej ulici ešte prebieha príprava projektovej dokumentácie. Pôvodný zámer bol umiestniť chodník po ľavej strane od autobusovej zastávky až na koniec dediny smerom na Kaštieľ. Pre nedostatoknú šírku sa pristúpilo na druhý variant – po pravej strane od fary v šírke 2 metre. Chcela by som poprosiť občanov, ktorých pozemky bezprostredne hraničia s budúcim chodníkom, aby boli ústretoví pri jeho realizácii. Na štyroch miestach bude chodník zasahovať až do predzáhradiek. Momentálne prebiehajú rokovania s vlastníckymi, či sú ochotní predať tieto v rámci uzatvorenia zmlúv o budúcich zmluvách pre verejnoprospešné účely. V priebehu roka sme aktívne pracovali na príprave projektovej dokumentácie na výstavbu novej materskej školy v priestoroch areálu základnej školy. Na stavbu bolo 3.10.2019 vydané stavebné povolenie. Na financovanie výstavby sme požiadať o dotáciu Ministerstvo vnútra SR. Veríme, že sa nám podarí uspieť a výstavbou novej materskej školy budeme pripravení na plnenie povinnej školskej (pokračovanie na strane 3)

Obsah

Relikvie svätých	2
Púť do Santiago de Compostela	3
Jubilanti	4
Medzi nebom a zemou	4
ANIMA na cestách	5
Hasiči	6,7
Zo školy	8,9
70. výročie organizovaného športu	10,11,12,13
Štyristo rokov kaštieľa	14
Z činnosti MS SČK	16
Obchodná verejná súťaž	17
Šport	18,19,20

Spoločenská kronika

III. ŠTVRŤROK 2019

Novorodenci

- Mária Pačajová
- Tobiáš Dulovič
- Patrik Lacko
- Jasmína Kroščenová
- Klaudia Čonková
- Jonatán Kulič
- Kristián Gajdoš

• Blahoželáme jubilantom

60 rokov

- Ing. Sedmák Milan, Hlavná
- Daniela Kacvinská, Slnčná
- Jaroslav Budinský, Kvetná
- Eva Pitoňáková, Hlavná
- Elena Fukoňová, Priečna
- Mária Javorská, Hlavná
- Ján Pemčák, Priečna

65 rokov

- Magdaléna Modríková, Lúčna
- Božena Štajerová, Priečna
- Anna Vrbiarová, Kvetná
- Jaroslav Mrkvica, Kvetná

70 rokov

- Eva Javorská, Hornádska
- Štefan Haško, Kláštorňa
- Ladislav Dulovič, Kvetná
- Ondrej Lacko, Priečna

75 rokov

- Ladislav Wojtyczký, Priečna
- Lorenz Seelinger, Mlynská
- Jaroslav Ondruš, Priečna

80 rokov

- František Lapšanský, Slnčná

85 rokov

- Janka Kul'ková, Slnčná
- Mária Doláková, Kvetná

90 rokov

- Benjamin Kontra, Kvetná

Prajeme im pevné zdravie!

Opustili nás

- Ing. Eduard Kušnierik
- Mária Lapšanská
- Terézia Benčíková
- Anna Hudzíkova

Demografické údaje

K trvalému pobytu sa v III. štvrtroku 2019 prihlásili piati občania, odsťahovali sa piati obyvatelia.

or

Relikvie svätých a blahoslavených v našej obci

6. až 10. júla 2019 mala naša farnosť tú česť, uctiť si relikvie svätých a blahoslavených. Šesť relikviárov, spolu s podobizňami sv. Gabriela Possentiho, sv. Gemmy Galganiovej, sv. Márie Gorettiovej, bl. Zdenky Schelingovej, bl. Anky Kolesárovej a bl. Titusa Zemana, bolo v sobotu

vystavených na oltári v kostole v Kaštieli, najmä pre pútnikov putujúcich do Levoče. Od nedele do stredy boli relikvie vystavené vo farskom kostole v Spišskom Štiavniku. Po nedeľnej pobožnosti a po svätých omšiach mali veriaci našej obce možnosť osobne sa pokloniť relikviám.

Relikvie do našej obce priniesol otec Ľuboš Laškoty, riaditeľ Komisie pre mládež v Spišskej diecéze, ktorý putoval s pútnikmi z Muráňa do Levoče. Veľké poďakovanie patrí celej rodine Pavla Martona, ktorá sa o samotné relikvie a pohostenie pútnikov v Kaštieli po celý čas starala.

Martina Mizerová

Relikvie svätých a blahoslavených (autor foto: Martina Mizerová)

Odpustová slávnosť

Panna Mária – ľalia nekonečnej čistoty a krásy.
Panna Mária – dokonalé stvorenie tohto sveta.
Panna Mária – žena, hodná porodiť Mesiáša.

Je jediná svätica, ktorá má zvláštny sviatok v deň svojho narodenia. V našej obci sme Sviatok Narodenia Panny Márie slávili 8. septembra 2019 odpustovou svätou omšou, ktorú celebroid, pán kaplán z farnosti Poprad, Mgr. Mário Brežňan a koncebroidovali diakon Karol Lev Irrgang a vdp. farár Daniel Šalát. Veľkú duchovnú posilu, ktorú sme dostali v homílii, umocňoval spevokol Anima. Po svätej omši nasledoval sprievod so Sviatosťou oltárnou okolo kostola a záverečné požehnanie.

Martina Mizerová

Púť do Santiago de Compostela

Jedna kresťanská tradícia hovorí, že keď chceš spoznať Krista, choď do Jeruzalema, keď chceš spoznať cirkev, choď do Ríma a keď chceš spoznať seba, choď na púť do Compostely.

Tak ako každoročne tisíce pútnikov z celého sveta po rôznych trasách nazývaných „Buen Camino!“ putujú k hrobu sv. Jakuba, tak aj 8 farníkov a náš duchovný otec vdp. Daniel Šalát, sme sa vybrali do Španielska. Začiatkom júla sa táto nevelká skupinka pútnikov rozhodla prejsť peši „anglickou cestou“ z Ferollu do Santiaga de Compostela, čo je približne 108km, spoznať svoje limity a hlavne samých seba. Púť do tohto malebného mestečka na severozápade Španielska, ktoré zaberá plochu 223 km² a má približne 90 tisíc obyvateľov, má dlhoročnú tradíciu a dá sa povedať, že spolu s púťou do portugalskej Fatimy patrí medzi najväčšie v Európe. V 9. storočí tu boli ob-

javené pozostatky svätého Jakuba staršieho, jedného z dvanástich apoštolov, ktoré sú uchované v impozantnej katedrále, v ktorej počas našej púte, na naše sklamanie, prebiehala rozsiahla rekonštrukcia, takže sme ju nemohli obdivovať v celej nádhere. Celú púť sme absolvovali za 4 dni. Keď sme na štvrtý deň prišli do cieľa na veľké námestie pred katedrálou sv. Jakuba, tak sme pocítili obrovskú radosť a zadostučinenie, že sme to celé absolvovali aj napriek únave, boľavým nohám a otlakom. Na pamiatku, že sme absolvovali túto púť, dostal každý z účastníkov certifikát. Na našej ceste na sever Španielska sme okrem púte do Santiaga de Compostela navštívili aj pútnické miesto Lourdes (Lourdes). Toto francúzske mestečko asi netreba nikomu zvlášť predstavovať. Je to pútnické miesto a každoročne ho navštívi niekoľko miliónov ľudí. Na tomto mies-

te sa v priebehu roku 1858 zjavovala malej Bernadete Panna Mária a my pútnici sme mali tú možnosť byť na týchto svätých miestach a dotknúť sa skál v jaskyni zjavenia, kde sa to celé udialo, resp. napiť sa vody, ktorá vyviera z tejto jaskyne a ktorá má podľa viacerých zdrojov zázračné liečivé účinky. Ďalej sme ešte navštívili aj najzápadnejšie miesto Európy Fisterru, odkiaľ sme mali možnosť obdivovať nekonečný Atlantický oceán. Na záver našej cesty sme ešte na jeden deň navštívili hlavné mesto Španielska - Madrid, kde sme okrem iného mohli vidieť kráľovský palác a pre nás športovcov bolo obrovským zážitkom vidieť štadión Realu Madrid - Santiago de Bernabeu. Domov sme sa vrátili plný dojemov a s pocitom, že to bol pre nás všetkých jeden z najkrajších zážitkov v živote.

Ing. Martin Hudzík

Štiavnickí pútnici (Autor foto: M.H.)

(pokračovanie zo strany 1)
dochádzky všetkých detí od 5 rokov. Zákonná povinnosť je daná od 1.1.2021. Po rozsiahlom verejnom obstarávaní, ktoré sme opakovali štyrikrát, v súvislosti s náročnými podmienkami poskytnutého nenávratného finančného príspevku sme ukončili elektronickou aukciou výber dodávateľa na výstavbu komunitného centra. Realizovať ho bude firma UNISA Spišská Nová Ves. Sme v štádiu prípravy zmluvy o vykonaní diela. Vzhľadom k narastajúcemu počtu žiakov v základnej škole bojujeme s nedostatkom priestorov na realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu. Momentálne už 10 tried musí absolvovať vyučovanie na smeny – chýba nám teda 5 učební. Podarilo sa nám pripraviť zámenu budovy, ktorá slúžila ako administratívna budova pre bývalý detský domov, s pozemkami, ktoré sú v našom vlastníctve pod jednotlivými budovami bloku detského domova a prístupové cesty k nim. Tie momentálne slúžia pre účely špeciálnej základnej školy. Aj o novinkách v Špeciálnej základnej škole v Spišskom Štiavniku sa môžete dočítať na stránkach nášho Obecného spravodajcu. O všetkých týchto skutočnostiach sa dozviete aj z publikovaných uznesení obecného zastupiteľstva. Finišujeme tiež v projekte „Vybavenie učební“, kde sme získali 98 252 € na vybavenie základnej školy. Ak hodnotíme investičnú časť v hospodárstve obce, nedá mi pri tejto príležitosti nevyzdvihnúť Povodie Hornádu a Bodvy, š.p. Košice, ktorý investoval do regulácie toku Hornádu a spevnenia

protipovodňových bariér sumu 14 000 Eur. Úspešní sme boli aj v tzv. „mäkkých“ projektoch z európskych fondov cez „ľudské zdroje“.

(pokračovanie na strane 4)

(pokračovanie zo strany 3)

Podarilo sa nám prelongovať projekt sociálnej práce a miestnej občianskej poriadkovej služby do ďalšieho obdobia. Na záver mi ešte dovoľte vrátiť sa k projektu „Europe for citizens“, ktorý nám pomohol dôstojne pripraviť oslavy 70.výročia založenia organizovaného športu v Spišskom Štiavniku. Vďaka patrí hlavne európskej komisii, ktorá projekt schválila, všetkým ľuďom, ktorí projekt pripravili a najmä tým, ktorí ho veľmi úspešne realizovali. Ešte raz srdečná vďaka patrí realizačnému tímu v zložení: Marcel Dulovič, Mária Martinková, Katarína Galasová, Róbert Martinko, Silvia Bukovičová, Daniel Martinko, Tomek Kobiela, Jozef Javorský, Gabriel Chripko, Ľuboslav Maľučký, Milan Maliňák, Maroš Javorský, Mária Menčáková, Mária Maliňáková, Tonka Zummerová, Oľga Rákociová, pánovi farárovi Danielovi Šalátovi, kolektívu pracovníkov obecného úradu, hasičom, členom TJ, členkám MO SČK, členom klubu dôchodcov, spevákom, ale aj všetkým ľuďom, ktorí akýmkoľvek spôsobom sa podieľali na tom, aby tento krásny projekt bol úspešný. Z reakcií zahraničných partnerov i hostí, ktorí na toto podujatie boli pozvaní, ale aj zo spätnej väzby vás, milí občania, ktorí ste sa aktívne zúčastňovali programu počas celých troch dní osláv však môžeme usúdiť, že sme ukázali celému svetu, že sa vieme s poučením obzerať dozadu, vidieť rozvíjať a hľadiť s bohatými plánmi do budúcnosti. A už úplne na záver pridávam ešte jedno poďakovanie autorskému tímu – Hudzík Vladimír, Ľuboslav Maľučký, Daniel Martinko za perfektnú a precíznu prácu na príprave publikácie „70 rokov štiavnického športu“. Kniha má veľkú popularitu, do života ju uviedol sám poslanec NR SR Dušan Galis a zakúpiť si ju môžete v pokladni obecného úradu. Prajem vám pokojné dni nastávajúcich sviatkov Všetkých svätých a dušičiek.

S úctou
Mária Kleinová

Blahoželali sme jubilantom

*„A človek, ktorý zdolal neje-
den mílnik života – sa znovu
a znovu pristaví,
aby prehodnotil svoj let mla-
dosti, plodnosť rokov zrelosti,
životnej múdrosti,
čo zakotvili v dňoch, v lu-
doch, v hodnotách práce
i v sebe samom.“*

V piatok podvečer, 11. októbra, sme privítali jubilantov z našej obce, ktorí tohto roku slávilí okrúhle jubileá. Po dojemnej poézii v podaní Mariána Palárika a príhovore p. starostky obce Márii Klei-

novej, priestor dostali deti z materskej školy, ktoré pod taktovkou pani učiteliek vystúpili so svojim milým programom a rozšírili oči všetkým jubilantom. S veľkou kyticou piesní v sprievode harmonikára zo susednej Hôrky, prišli pozdraviť jubilujúcich speváci z Klubu dôchodcov v našej obci. Svojim temperamentným spevom vniesli do sály radosť, pohodu a veselú náladu. Nechýbala chutná večera s dezertom a kavičkou, ktorú pripravil tím M. Jendrála

z Hrabušíc. Pani starostka osobne každému jubilantovi zablahoželala a odovzdala vecný a kvetinový darček. Prítomní veľkým potleskom privítali speváka Mareka Bednára a speváčku Moniku Hepnerovú, ktorí rozprúdili tanečnú zábavu. Do tanca sa pridali oslávenci, ktorým to zdravie dovolilo.

Milým jubilantom prajeme veľa krásnych a slnečných dní prežitých v zdraví, šťastí a láske v kruhu svojich najbližších.

O.R.

Stretnutie s jubilantmi (Autor foto: M. Javorský)

Medzi nebom a zemou

Medzi nebom a zemou sa nachádza okrem iného aj strecha nášho kostola. Z histórie vieme, že počas veľkonočných sviatkov po veľkom požiari a silnom vetre v našej dedine, nebola ušetrená pred ohňom ani táto strecha. Vďaka hlbokéj viere, veľkej nádeji, ktorá plynie aj z posolstva veľkonočných sviatkov, ľud štiavnický povstal z popola a nanovo vybudoval domy a opravil strechy, ako aj strechu na kostole. Preto mnohé staršie domy v obci majú takú krytinu, akú môžeme vidieť aj na streche kostola. Podľa datovania bol krov kostola odznova postavený v roku 1906 a pokrytý viac-menej súčasnou škridlou. Po odbornom posúdení sa prišlo na to, že súčasná krytina je v nevyhovujúcom stave, pričom je potrebná jej výmena. Keďže kostol je národnou kultúrnou pamiatkou, tak sme sa po rozhovoroch s Pamiatkovým úradom Slovenskej republiky dohodli, že kostol bude znova pokrytý novou pálenou škridlou svetločervenej farby. Každá doba prináša so sebou niečo nové, a tak aj dnešná doba priniesla so sebou nové možnosti v oblasti financovania opráv kultúrnych pamiatok. Mnohým z nás už nie sú cudzie názvy ako výzva, projekt, dotácia,... Preto sa aj naša farnosť zapájala do rôznych projektov a výziev, ktoré dávajú možnosť žiadať o dotáciu aj pre farnosť. Ako národná kultúrna pamiatka sme mali možnosť klopať na dvere Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v ich rozpočtovej kapitole na ochranu, obnovu

V poslednú augustovú nedeľu, 25.8.2019 boli speváci zo spišskoštiavnického chrámového spevokolu ANIMA súčasťou programu Festivalu duchovnej piesne Magnificat organizovaného obcou a farnosťou Ľubotín (okres Stará Ľubovňa). Program festivalu prebiehal v Ľubotínskom amfiteátri, kde sa predstavili okrem nás spevokoly a skupiny z obce Ľubotín a okolia: zmiešaný spevácky zbor Ave Mária z Ľubotína, ženská spevácka skupina Jastrabčanka zo Šarišského Jastrabia, Mládežnícky zbor

z farnosti Terňa, rómsky chrámový zbor zo Šarišského Jastrabia a skupina Kočiš band z Prešova. Krásne, útulné prostredie miestneho amfiteátra, nádherné slnečné počasie a potlesk divákov umocnili hlbokú atmosféru tohto podujatia. Boli sme veľmi radi, že „naše“ piesne sme preniesli aj za hranice nášho chotára, že sme tu našli dávnejších obdivovateľov a priaznivcov, vrúcne prijatie i milé ocenenie nášho výkonu. Okrem potlesku a krásnych slov uznania sme boli obdarovaní pamät-

ným listom a trofejovým pohárom. Pri výbornom guláši a chutných langosoch sme si podebatovali s milým pánom starostom a pánom farárom, ktorým sa po trojročnom snažení podarilo dostať náš spevokol do programu tohto festivalu. Napriek tomu, že sme neboli v plnej sile, veríme, že sme vniesli do duší divákov štipku pokoja, požehnanie a Božej lásky a dobroty, čo je našim prianím i cieľom zakaždým, keď máme príležitosť spievať na Božiu oslavu.

L.Š.

Spevokol ANIMA

a rozvoj kultúrneho dedičstva v oblasti pamiatkového fondu. Po dvoch neúspešných pokusoch sme v roku 2019 boli napokon úspešní a získali sme sumu v hodnote 11 000 eur. Ako istotne mnohí dobre vieme, strecha na našom kostole sa skladá z viacerých častí. Je to časť nad hlavnou loďou, časť nad svätynňou, stará a nová sakristia. Vďaka členeniu našej strechy a po zvážení možností ako zodpovedne vynaložiť poskytnuté prostriedky od Ministerstva kultúry SR, sme sa rozhodli vymeniť krytinu nad svätynňou. Zmluva medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a našou farnosťou bola podpísaná začiatkom septembra. Keďže ide o verejné zdroje, museli sme hneď po jej podpísaní začať výberové konanie. Medzitým sme kontaktovali Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, kde sa dohodli potrebné veci a čas realizácie projektu. Tento čas sa stanovil na prvé dva novembrové týždne. Škridla z časti nad svätynňou sa zloží, pričom sa musí odložiť na vhodné miesto pre jej zachovanie. Potom odkrytý krov sa musí znovu posúdiť a ak sa nájdú poškodené časti, tak sa budú musieť vymeniť a krov sa bude môcť opäť pokryť novou škridlou. Práve prekrytie tejto časti môže uskutočniť vďaka Ministerstvu kultúry Slovenskej republiky. Poskytnutú dotáciu je potrebné použiť do konca roku 2019 a konečné vyúčtovanie zaslať do 20. januára 2020. Nech nám v týchto prácach pomáha a žehná nás všemohúci Boh Otec i Syn i Duch Svätý.

Daniel Šalát, správca farnosti

Z obecného zastupiteľstva

7. zasadnutie OZ/2.9.2019

OZ schválilo program so zmenami - vypustilo body 6 a 7 a presunulo na ďalšie zasadnutie zastupiteľstva z dôvodu neúčasti kontrolórky obce, pridalo body: 16. Príprava finálnej verzie VZN o chove včiel v spolupráci s právnou kanceláriou. 17. Žiadosť o ukončenie zmluvy o nájme priestorov v areáli TJ.

OZ schválilo do návrhovej a mandátovej komisie Mgr. art. Marcela Duloviča a Mgr. Petra Paráka, za overovateľov zápisnice tiež Mgr. art. Marcela Duloviča a Mgr. Petra Paráka.

OZ schválilo kontrolu uznesení, v platnosti ostávajú nesplnené uznesenia čísla 93/2015, 46/2018, 33/2019, 51/2019, 53/2019, 79/2019, 87/2019, 88/2019, 89/2019, 90/2019, 95/2019, 96/2019, 98/2019.

OZ schválilo plán kontrolnej činnosti na 2. polrok 2019. OZ schválilo finančnú odmenu vo výške 200 € F. R. za celoživotný prínos pri rozvoji športu v obci Spišský Štiavnik za reprezentáciu obce.

OZ doporučilo zverejniť zámer o zámenu pozemkov vo vlastníctve obce parcela č. 4308/2 s M. M. parcely 812/31,32,33 z titulu osobitného zreteľa za účelom výstavby Zberného dvora.

OZ schválilo finančnú podporu OZ MONS Castri Hozelec na vydanie knihy a osadenie informačných tabúl v hodnote 1000 €.

(Pokračovanie na strane 5)

(Pokračovanie zo strany 4)

OZ doporučilo starostke obce požiadať o vyjadrenie Povodie Hornádu a Bodvy o funkčnosti priepustu na hrádzi pri dedine na parcele 1730/1 a tiež doporučilo starostke obce napísať vyjadrenie k podnetu na protiprávne odvádzanie vôd z verejnej kanalizácie cintorín v obci Spišský Štiavnik.

OZ zobralo na vedomie žiadosť P. M. a L. H. OZ nemôže udeliť súhlas ani zákaz parkovania na ulici Mlynská a ostatných obecných pozemkoch, ak sa dodržiava Zákon o cestnej premávke.

Tiež zobralo na vedomie žiadosť o dobudovanie miestnych komunikácií v Obci Spišský Štiavnik v úseku cesty číslo III/3096 od kruhového objazdu v smere Hranovnica a zabezpečí doplnenie osvetlenia kruhového objazdu. Vznik kolíznych situácií sa bude riešiť po vypracovaní projektovej dokumentácie a v súlade navrhnutom riešení.

OZ zobralo na vedomie žiadosť R. P. o odkúpenie obecného pozemku, ale keďže nie je uvedená parcela ani rozmer, nie je možné sa k tomu vyjadriť.

Tiež zobralo na vedomie odpoveď Rímskokatolíckej cirkvi Biskupstvo Spišské Podhradie na odkúpenie nehnuteľnosti. OZ poverilo poslanca Ing. Daniela Martinka predložiť finálny návrh VZN o chove včiel v obci Spišský Štiavnik na najbližšie zasadnutie OZ.

OZ zobralo na vedomie žiadosť o ukončenie nájomnej zmluvy R. Š. a doporučilo finančnej komisii vstúpiť do jednanja o spôsobe vypovedania zmluvy.

Za správnosť výpisu O.R.

Taktické cvičenie hasičov

Naša obec sa stala v sobotu 19. októbra dejiskom taktického cvičenia dobrovoľných hasičských zborov. Cvičenia sa zúčastnili dobrovoľní hasiči zo Spišského Štiavnika, Hranovnice, Vernára Liptovskej Tepličky, Kravian, Vikartoviec, Spišského Bystreho a aj posádka profesionálov z Popradu. Zlikvidovali simulovaný požiar chaty a následný požiar lesa. Cvičenie bolo vyhodnotené ako úspešné. (Autor foto: M. Javorský)

Posviacka novej hasičskej zástavy

Zástava je od nepamäti symbolom určitej skupiny ľudí, určitého spoločenstva. Tento rok si Územná organizácia DPO SR Poprad (niekedy okresná organizácia) pripomína 95. výročie vzniku svojho predchodcu - Okresnej hasičskej jednoty č. 25 - Spišská Sobota/Poprad. Pri príležitosti tohto výročia sa rozhodol ÚzV DPO Poprad dať si zhotoviť okresný hasičský prapor a v rámci osláv slávnostne posvätiť. Posviacka sa konala v kostole sv. Juraja, ktorý sa datuje do polovice 12. storo-

čia a je najstaršou stavbou v Spišskej Sobote. Slávnostnú svätú omšu celebroidal biskupský vikár ordinariátu OS a OZ SR MV SR pplk. PaedDr. Jozef Paluba. Posviacky sa zúčastnil predseda Prešovského samosprávneho kraja PaedDr. Milan Majerský, prezident DPO SR Pavol Celuch, starostovia obcí a miest a zástupcovia hasičských zborov celého okresu. Po slávnostnej svätej omši sa všetci účastníci presunuli do priestorov DHZ Sp. Sobota, kde oslavy pokračovali odovzdaním pamätných

ocenení a občerstvením. Každý zúčastnený si mohol nový prapor obzrieť, odfotiť sa pri ňom. Zástavu navrhli a vyšili vo firme Gavytex - Zuzana Sedláková Poprad. Jej rozmery sú 120 cm x 160 cm. Na prednej strane zástavy sú umiestnené erby všetkých obcí a miest okresu Poprad a v strede oficiálny znak DPO SR. Na zadnej strane je umiestnená postava patróna hasičov sv. Floriána a nápis Bohu na slávu, blížnemu na pomoc.

RM

Nové hasičské auto IVECO Daily pre náš hasičský zbor

Sobota 5. októbra 2019 bude pre našich dobrovoľných hasičov určite pamätná, nakoľko im bola pridelená nová technika. Pred požiarou zbrojnica sa v našej obci uskutočnilo slávnostne odovzdanie nových áut nielen pre náš zbor, ale aj pre susednú obec Hranovnica. Slávnostného odovzdávania sa zúčastnili aj zástupcovia HaZZ aj DPO a to prezident HaZZ Ing. Pavol Nereča, prezident DPO SR Pavol Celuch, generálny sekretár DPO SR Vendelín Horváth, zástupca riaditeľa Krajského riaditeľstva

HaZZ v Prešove Mgr. Peter Kovalík, riaditeľ Okresného riaditeľstva HaZZ v Poprade Ing. Ondrej Šproch a predseda krajskej organizácie DPO SR Marián Rušin. Ide o novučičké auto IVECO Daily s kompleťou výbavou, ktoré bude pomáhať naším dobrovoľníkom pri zásahovej činnosti. Hneď po prevzatí kľúčov nám nové autá pokrstili kňazi z našich obcí Mgr. Daniel Šalát a Mgr. Michal Fecko. Samozrejme nechýbal ani hasičský krst a to fľašou šumivého vína. Odovzdanie nových vozidiel bolo jedným

z mnohých, ktoré na celom Slovensku prebiehajú, nakoľko si tieto vozidlá postupne prevezme 365 dobrovoľných hasičských zborov obcí. DHZO dostanú novú techniku v rámci projektu Ministerstva vnútra SR Zvýšenie odborných a intervenčných kapacít na regionálnej a lokálnej úrovni, ktorý sa realizuje vďaka podpore z Európskeho fondu regionálneho rozvoja cez Operačný program Kvalita životného prostredia.

RM

Nové auto pre hasičov (Autor foto: M. Javorský)

Pokračuje príprava obsahu monografie obce

Od začiatku tohto roku intenzívne prebieha tvorba obsahu monografie obce Spišský Štiavnik. Zámerom jej autorov je priniesť nové poznatky z viacerých vedných odborov. Prírodné pomery, konkrétne neživú prírodu spracováva Zuzana Krempaská, klimatické pomery a faunu Denis Kuzl a flóru Erika Gibalová. Na území obce sa už v priebehu tohto roku uskutočnili prvé archeologické prieskumy, ktorých cieľom bolo zistiť stopy po staršom osídlení. Podieľali sa na ňom Matúš Hudák a Juraj Timura. Zvláštna pozornosť bude venovaná hrebeňu Dubiny, kde sa pred nedávnym časom podaril odkryť unikátny nález pokladu z doby bronzovej. Pre dejiny obce mal mimoriadny význam cisterciacký kláštor, ktorého vývoj z pohľadu archeológie spracováva Tomáš Kopták. V tomto roku sú predmetom výskumu aj stredoveké dejiny obce a kláštor, ktoré sumarizuje Miroslav Števík. V ďalšom roku sa predmetom štúdia stanú novoveké dejiny obce, na ktorom sa bude podieľať popri autorovi stredovekých dejín aj Vladimír Hudzík. Medzivojnové obdobie štúdia Martin Furmanik, obdobie po roku 1948 Matúš Hudák, národopis Peter Kočan. Dejiny pôsobenia hasičov spracováva Marcel Šavel a oblasť športu Ľuboslav Maľučký. Znamená to, že na tvorbe monografie sa podieľajú taktiež štiavničania. Keďže príprava vydania knihy je aktuálna v tomto čase, autori by privítali, ak by aj občania obce prispeli k jej obohateniu. Predovšetkým je to možné urobiť prostredníctvom poskytnutia starých fotografií. Stačí ich priniesť na obecný úrad, ktorého pracovníci zabezpečia ich kvalitné reprodukcie i navrátenie pôvodcom

(Pokračovanie na strane 8)

(Pokračovanie zo strany 7)

Spišský Štiavnik patrí k najstarším sídlam v západnej časti Hornádskej kotliny. Zvlášť bol v minulosti známy vďaka skutočnosti, že na jeho území stál od 13. storočia do 16. storočia najstarší kláštor Spiša – cisterciácké opátstvo. Štiavničania dobre poznajú dielo Jána Vencka – Dejiny štiavnického opátstva, od vydania ktorej uplynulo už takmer sto rokov. Ambíciou autorov pripravovanej monografie je obohatiť poznanie štiavničianov predovšetkým o nové poznatky, ktoré doteraz neboli známe. Verím, že zámer vedenia obce vydať reprezentatívnu knihu sa stretne medzi občanmi s pozitívnym ohlasom.

Miroslav Števík

70 rokov štiavnického športu

Pri príležitosti 70. výročia organizovaného športu v obci Spišský Štiavnik, bola vydaná knižná publikácia **70 rokov štiavnického športu** od autorov Vladimír Hudzík, Ľuboslav Maľučký a Daniel Martinčo. Uvedenú publikáciu si môžete zakúpiť v pokladni Obecného úradu v Spišskom Štiavniku za 9,00 €.

Európsky deň jazykov 2019 v našej škole

Pri príležitosti DŇA EURÓPSKÝCH JAZYKOV, ktorý sa koná každoročne 26. septembra, sme aj na našej škole pripravili akciu s názvom Európske „jazyky“, ktorá sa konala v priestoroch našej základnej školy. Cieľom tohto dňa jazykov je priblížiť žiakom čo najviac európskych jazykov a tým zaujať žiakov k ich spoznávaniu a objavovaniu kultúry európskych národov. Sprievodnou akciou bola výstava výtvarných prác našich žiakov. Na akcii EURÓPSKE „JAZYKY“ nielen žiaci VIII.A triedy, ale

aj učitelia a vedenie školy prezentovali diela významných európskych autorov v rodnom jazyku autora. Počuli sme úryvky a básne v českom jazyku od Karla Čapka, od talianskeho spisovateľa Elmonda De Amicis, od významného francúzskeho symbolika Julesa Laforgue, nemeckého spisovateľa Friedricha Schillera a mnohých iných. Ďalšími jazykmi boli ruský, maďarský, slovenský, chorvátsky, anglický alebo španielsky. Žiaci aj učitelia dokázali majstrovské kúsky a na nie-

ktorých jazykoch sme sa aj pobavili. Učitelia si pospomináli aj na básne a piesne zo svojej mladosti, ktoré deťom zaspievali a zarecitovali. Na záver sme si uvarili pravý anglický čaj s mliekom a ochutnali domáce „cookies“, perník so šľahačkou a domov sme si odniesli naše slovenské horalky. Všetkým zúčastneným ďakujeme za účasť a tešíme sa na ďalšie kolo počas budúceho dňa európskych jazykov.

Mgr. Jurina Krafcíková

Privítali sme spisovateľku Gabrielu Futovú

10. 10. 2019 prijala pozvanie na besedu v našej škole obľúbená spisovateľka Gabriela Futová. Na príchod pani spisovateľky sme sa poctivo pripravovali a nesmierne tešili. Návštevou našej školy začala svoju „besedovú tour“ v tomto školskom roku. Pani spisovateľku srdečne privítala pani riaditeľka a potom sa už slova ujala samotná Gabriela Futová. Porozprávala nám o svojej práci, písaní, tvorbe kníh,

záľubách, inšpiráciách, ale aj trošku o svojom súkromí a zvieratkách, ktoré doma chová a nevie si bez nich predstaviť svoj život. O všetkom nám hovorila tak pútavo a s neprekonateľným humorom, až sme chvíľami zabudli, že sa nachádzame v škole. Položili sme jej množstvo otázok, na ktoré vždy pohotovo odpovedala. Veľmi nás zaujímali osudy a výber postáv jej kníh. V závere besedy sme mali

nekonečnú autogramiádu, fotenie, dokonca nám priniesla aj množstvo svojich kníh, ktoré sme si zakúpili. Potom sme sa jej všetci poďakovali a obdarovali ju krásnymi darčekom, ktoré sme si v triedach sami vyrobili. Pani spisovateľku sme veľmi potešili a úsmevne dodala, že dnes nemá narodeniny. Milá pani Futová, ďakujeme Vám za návštevu, prídte zas!

Žiačky a žiaci ZŠ Spišský Štiavnik, Mgr. Dudžáková

Spisovateľka G. Futová s deťmi (Autor foto: archív ZŠ)

Svetový deň úsmevu

Každoročne prvý októbrový piatok patrí tomu najkrajšiemu prejaviu, ktorým dokáže len človek vyjadriť svoju radosť, šťastie, eufóriu, dobrú náladu... ÚSMEV, nič nestojí, a predsa jeho cena je nesmierna. Každý deň (nielen dnes), by sme si mali nájsť dôvod na úsmev a obdarovať ním svoje okolie, veď nikdy neviete, ako veľmi môžete svojim úsmevom niekomu pomôcť. Úsmevom urobíte niečo aj pre svoje zdravie. Úprimný smiech uvoľní dýchacie cesty, okyslíči telo a vám sa pracuje ľahšie. Úsmev dokonca znižuje riziko infarktu a posilňuje imunitu! Pri tejto grimase precvičíte dokonca asi tristo svalov. Takže, hop sa, s úsmevom do života!

KDP

Výstava ovocia a zeleniny v Hrabušiciach

Deti zo ZŠ a úroda (Autor foto: archív ZŠ)

V dňoch 23. 9. – 24. 9. 2019 navštívili žiaci 6.A a 7.A výstavu tohoročnej úrody v Hrabušiciach. Obdivovali nielen zrelé ovocie a zeleninu krásnych farieb a gigantických rozmerov, ale aj rôznorodé kvetiny, ručné práce, vlastnoručne vyrobené náradie používané v domácnosti, vyrezávané hračky, historické fotografie obce Hrabušice a jej obyvateľov, pestrofarebné vtáčiky, rybičky, zajaca, včelí úl a výtvarné práce žiakov aj našej školy. Žiaci 7.A si z výstavy dokonca odniesli aj živý dar, malú bojovnicu (*Betta Splendens*), ktorá sa stala ich „triednou“ rybičkou. Po návšteve výstavy si urobili menšiu exkurziu v obci, kde spoznali skrátenú históriu Hrabušíc a Kostola sv. Vavrinca v Hrabušiciach. Veríme, že si žiaci so sebou odniesli krásny zážitok. Ďakujeme organizátorom za úžasne spracovanú a prezentovanú výstavu.

Mgr. D. Dudžáková, Mgr. S. Šomšáková

9.september
Deň obetí holokaustu a
rasového násillia

Naša škola si tento rok opäť uctila pamiatku obetí, ktoré boli považované za nehodné života pre svoju rasu. Títo ľudia boli následne usmrcovaní v koncentračných táboroch počas druhej svetovej vojny. K príprave spomienky sa tento rok podujali ôsmaci, ktorí vytvorili nástenuku s fotografiami obetí, pripravili rozhlasové vysielanie na tému holokaustu a zároveň minútkou ticha si uctili ich utrpenie. Na záver nezabudli dodať, že sa vždy máme riadiť týmto heslom: „Nikdy viac!“
8.A, Mgr. D. Dudžáková

Perličky zo školských lavíc

„Pani učiteľka, prečo nám spolužiak nadavuje do cigánov? Veď sme takí, jak nás Boh dotvoril, či nie? Veď aj vy ste taká ako my a vám nikto nenadavuje.“

Učiteľ: „Jano, aký je tvoj rodinný vzťah so spolužiakom Paľom?“

Žiak: „Naši rodičia sú strýkovia a my sme ich vnúčatá.“

Pani učiteľka karhá žiakov za zlé správanie. „Sklamali ste moju dôveru! Viete, čo je dôvera?“

Žiaci odpovedajú: „Áno, kartička od doktora.“

Oslava športu „Europe for Citizens“

Je tomu priam neuveriteľných 70 rokov od vzniku organizovaného športu v našej obci Spišský Štiavnik, ktoré si občania a hlavne športovci pripomenuli v dňoch 13. až 15. septembra 2019. Prvý deň podujatia sa začal v Spišskom Štiavniku - Kaštieli slávnostným uvítaním, predstavením partnerských obcí Předklášteří z Českej republiky, Pilisszentkereszt Mlynky z Maďarska a Wachock z Poľska. V príhovore, starostka obce Spišský Štiavnik Bc. Mária Kleinová, vyzdvihla históriu obce v súvislosti s jej založením rehoľou cisterciánov, históriu partnerstva národ k národu, ale hlavne k športovému zápoleniu. Po príhovore a prípitku sa krásnym kultúrnym vystúpením prezentovali naši občania z klubu dôchodcov, ktorých vystriedali muzikanti Martin a Marián, tí zahrali na harmonike a zaspievali na ľudovú nôtu. Tento deň sa niesol nielen v športovom duchu, ale aj prezentáciou a ochutnávkou typických jedál a nápojov pozvaných partnerských obcí. Naša obec sa prezentovala dobrou spišskou borovičkou, korbáčikmi, ovčím syrom, údenou slaninou, klobáskou a dobrými kysnutými koláčmi s rôznou náplňou. Mesto Wachock z Poľska sa prezentovalo plnenými mäsovými pirohmi, chlebom namasteným masťou a škvarkami, ponúkali rôzne plné koláčiky, ale ešte mnoho iných dobrôt a nechýbala ani dobrá muzika, pri ktorej sa skoro všetci roztancovali. Pilisszentkereszt - Mlynky predstavili svoje halušky, ktoré pripravovali priamo pred účastníkmi podujatia a ponúkli aj dobrou mandľovicou. Obec Předklášteří ponúkala svoje kvalitné pivo, ktoré vyrába vo svojom pivovare, tiež domácu slivovicu a údeniny so syrom. Pred ukončením prvého dňa podujatia sa všetci mali možnosť ísť pozrieť na výstavu kresieb detí v základnej škole na tému Spolužitie v EÚ. Krásny prvý deň podujatia organizovaného športu v našej obci sa ukončil želaním nádherného športového zápolenia na nasledujúci deň, dobrou večerou a ubytovaním.

K.G.

Pozvaní hostia v Kaštieli (Autor foto: M. Javorský)

Farnosť na kolesách

Sedemdesiate výročie organizovaného športu v našej obci oslávili aj cyklisti. Stretnutie cyklistických nadšencov bolo 14. septembra 2019 o 9.00 hod. v areáli Telovýchovnej jednoty v Spišskom Štiavniku. Po otvorení športového dňa, sa účastníci obliekli do tričiek zhotovených na túto príležitosť a vydali sa na známu trasu Spišský Štiavnik – Slovenský raj – Kopanec – Vernár – Hranovnica – Spišský Štiavnik. Cyklisti sa

Cyklisti (Autor foto: M. Javorský)

pasovali s chladnejším počasím, ale všetci absolvovali trasu bez zranenia. Na 42 účastníkov dohliadala Mgr. Marta Hrdzíkova a sprievodné vozidlo viedol pán Ľubomír Kacvin-

ský. Všetci účastníci mali v celi zabezpečené občerstvenie. Veríme, že sa akcia – Farnosť na kolesách, zopakuje aj o rok.

Martina Mizerová

Futbalový turnaj

Oslavy 70 rokov organizovaného športu v obci sa samozrejme nemohli zaobiť bez futbalového turnaja. V ňom si zmerali sily všetky zúčastnené krajiny. V prvom zápase nastúpili proti sebe mužstvá z Poľska a Česka. Mužstvo Česka by sme mohli nazvať aj ako Československé, nakoľko sme bratom Čechom zapožičali niekoľko našich bývalých hráčov. Zápas sa skončil tesným víťazstvom mužstva z Čiech a to postúpilo do finále. Druhý zápas medzi Maďarským Pillišom a našim mužstvom bol veľmi vyrovnaný nakoľko súper prišiel s veľmi mladými a šikovnými hráčmi. Avšak my sme sa nedali a finále sme uchmatli pre seba. V zápase o tretie miesto s prehľadom dominovali Maďari a nakoniec tak obsadili tretiu priečku. Finále medzi bratmi Čechmi a nami malo jasný priebeh a stala sa z neho skôr exhibícia

Víťazný tím turnaja (Autor foto: M. Javorský)

našho mužstva. Po vysokom víťazstve ostal krásny pohár za prvé miesto v našich rukách a po vyhodnotení turnaja sme mohli spokojne sláviť výročie športu do neskorých hodín.

G.Ch.

Stolnotenisový turnaj

Pri príležitosti osláv 70 rokov štiavnického športu sme zorganizovali stolnotenisový turnaj, ktorého sa zúčastnilo šestnásť hráčov – štyria zahraniční, dvaja domáci a desať pozvaných hráčov z nášho okolia. Turnaj sa konal v kategóriách dvojhra a štvorhra a treba podotknúť, že v oboch sa viedli vyrovnané, ale hlavne férové stretnutia. Obe kategórie vyhrali domáci hráči, kde v štvorhrách boli prví Timotej Černický a Ivan Kusko, v dvojhrách Timotej Černický. Víťazstvo našich teší, ale všetkých zainteresovaných, či už hráčov alebo usporiadateľov, tešila hlavne výborná športová a spoločenská atmosféra. Dúfame, že o päť rokov, pri oslave 75. rokov športu v Spišskom Štiavniku, sa podobná akcia zopakuje.

Daniel Martinko

Tenisti pri zápole (Autor foto: M. Javorský)

Na oslavách nechýbala ani ukážka parkúrového skákania

Neodmysliteľnou súčasťou športu v našej obci je určite aj jazdecký šport. Tradíciu má už 51 rokov v podobe Štiavnickej podkovy. Ukážky z tohto krásneho športu si mohli účastníci osláv 70.výročia organizovaného športu v našej obci pozrieť aj v sobotu 14.septembra 2019 v areáli futbalového ihriska Spišský Štiavnik. Jazdecký oddiel prispel verejným jazdeckým tréningom v troch súťažiach.

Súťaž č. 1 - výška prekážok do 60 cm:

Počet zúčastnených koní: 8

Umiestnenie:

- 1.miesto - Shanya Kollárová na koni Lawal - JO TJ Spišský Štiavnik
- 2.miesto - Emma Pokrivčáková na koni Hidalgo – JK Hors Area Vysoké Tatry
- 3.miesto – Ján Ragaly na koni Fines 121 – JO MŠKRČ Kežmarok
- 4.miesto – Zuzana Horalová na koni Niko – JK Haniska Prešov
5. miesto – Pavlína Chudíková na koni Lia – JK Galaxia Sp.Teplica

Súťaž č. 2 - výška prekážok do 90 cm:

Počet zúčastnených koní: 12

Umiestnenie:

- 1.miesto - Veronika Bondrová na koni Shakira - JK Haniska Prešov
- 2.miesto - Pavla Hudzíkova na koni Tiketa – JO TJ Spišský Štiavnik
- 3.miesto – Viktória Bendíková na koni Kortuš – JK Koprivňák Rafajovce
- 4.miesto – Lea Martinková na koni Bork - JO TJ Spišský Štiavnik
- 5.miesto – Veronika Jalčová na koni Vlaron – JK COOL Sp.Nová Ves

Súťaž č. 3 - výška prekážok do 100 cm:

Počet zúčastnených koní: 9

Umiestnenie:

- 1.miesto - Veronika Bondrová na koni Shakira - JK Haniska Prešov
- 2.miesto - Pavla Hudzíkova na koni Bejly – JO TJ Spišský Štiavnik
- 3.miesto – Viktória Bendíková na koni Kortuš – JK Koprivňák Rafajovce
- 4.miesto – Pavla Hudzíkova na koni Tiketa - JO TJ Spišský Štiavnik
- 5.miesto – Lea Martinková na koni Bork - JO TJ Spišský Štiavnik

Všetci jazdci a ich kone sa veľmi snažili a tento krásny šport bol určite pastvou pre oči mnohých divákov. Túžbou každého súťažiaceho je odniesť si zo súťaže kokardu žltej farby, čo značí víťazstvo. Krásne na tomto podujatí bolo, že na konci všetci zúčastnení jazdci boli dekorovaní práve žltou kokardou. Veď v podstate o nič nešlo a žltú kokardu má každý doma ako milú spomienku na Spišský Štiavnik...

MM

Parkúrové skoky (Autor foto: M. Javorský)

Krst knihy 70 rokov štiavnického športu

Krst knihy (Autor foto: M. Javorský)

Novú publikáciu „70 rokov štiavnického športu“ autorov Ľuboslava Maľučkého, Vladimíra Hudzíka a Daniela Martinku slávnostne pokrstil Dušan Galis, bývalý futbalový reprezentant a súčasný poslanec NR SR. Krstu sa zúčastnili autori knihy, predseda TJ Gabriel Chripko a pani starostka obce Mária Kleinová.

Ocenení športovci (Autor foto: M. Javorský)

Po celodennom športovom záporení sa účastníci podujatia a pozvaní hostia zišli v sále urbárskeho domu na galavečere, kde odprezentovali svoju národnú kultúru. Hlavným bodom večera bolo ocenenie obetavých a dlhoročných športovcov, ktorí reprezentovali nielen našu obec, ale aj celý okres vo svojich športových výkonoch. Pätnástich najlepších sme ocenili pamätnou plaketou za osobný prínos pri rozvoji športu v Spišskom Štiavniku a udelili sme jednu cenu obce p. Rusiňákovi Františkovi za celoživotný prínos pri rozvoji športu. Pani starostka im podakovala za vzornú reprezentáciu obce, za čas strávený pri športe a popriala im do ďalších rokov ešte veľa dobrých športových výkonov. Potom už nasledoval kultúrny program, ktorý otvorila hosťujúca obec Spišský Štiavnik, s folklórnym súborom, pásmom ľudových piesní. Našu obec dôstojne reprezentovala Pavla Hudziková, keď zaspievala O miobabbincaro/(Maria Callas). Pavla účinkuje ako externá zboristka Divadla Nová scéna v Bratislave v predstavení Veselá vdova, v Trnavskom mestskom zbere

Kultúrne vystúpenie (Autor foto: M. Javorský)

Trnavia a ženskom vokálnom zoskupení les Sirenes. Zapája sa tiež do mnohých projektov, zborových aj sólových vystúpení na Slovensku i v zahraničí. Ďalšími vystupujúcimi boli tanečníci z Českej obce Předklášteří. Predstavila sa detská a juniorská skupina Stream Dance s moderným a diskotekovým tancom v krásnych kostýmoch. Tanečníci sa každoročne zúčastňujú regionálnych a celorepublikových súťaží. Ich najväčším úspechom bolo zatiaľ 1. a 3. miesto na Majstrovstvách Moravy v Prostějove a účasť na finále Majstrovstiev Českej republiky v Prahe. Z Poľského mesta Wachock nám spievala a hrala hudobná skupina mládeže, ktorá prezentovala mestské ľudové piesne. Nakoniec sa predstavili tri folklórne skupiny z Maďarska. Spevokol z Mlynkov, ktorý sa nazýva Pilíšska ro-dinka, tanečná skupina z Pilíšskej Čaby pod názvom Gaštano-vý kvietok a kapela zo Santova, Mošoj – čo znamená Úsmev. Široký úsmev bol aj na tvárach všetkých prítomných, hostí aj účinkujúcich a celý večer sa niesol v znamení dobrej nálady.

O.R.

Výstava výtvarných prác

Výtvarné práce detí zo ZŠ (Autor foto: archív ZŠ)

Súbežnou akciou osláv 70.výročia organizovaného športu v obci Spišský Štiavnik bola aj výstava výtvarných prác našich detí v budove tunajšej ZŠ. Naši žiaci pristúpili k tejto úlohe veľmi tvorivo a na chodbe školy vznikla krásna a hodnotná výstava ich diel. Hostia z Maďarska, Poľska a Česka si tieto práce so záujmom pozreli a nešetřili chválou. Výstava bola otvorená pre verejnosť aj v sobotu 14. septembra 2019. **MM**

Pre domácich Spišsko-Štiavničanov bežná stavba, ktorá zdobi východný koniec obce už od nepamäti, pre náhodných turistov i menej častých návštevníkov obce, pozoruhodná historická stavba, jedna z najkrajších v povodí rieky Hornád. Čo o tejto dominante, ktorú domáci volajú jedno-ducho „kaštieľ“, v Spišskom Štiavniku vlastne vieme? Ak sa začítame do historickej práce štiavnického rodáka vdp. Jána Vencka, kde pojednáva o Štiavnickom opátstve, dozvieme sa viac. V mnohých aj reprezentačných publikáciách sa však často uvádza mylná informácia, že pôvodne renesančný kaštieľ stojí na základoch zaniknutého cisterciáckeho kláštora. Ide však o nedorozumenie, ktoré je potrebné ozrejniť.

Cisterciácky kláštor zasvätený Panně Márii v dnešnom chotári obce Spišský Štiavnik bol založený z kráľovskej iniciatívy v roku 1223 vo fliáčnej línii Morimundu. Nový konvent mal byť podľa nariadenia generálnej kapituly obsadený z Wąchocku v Maľopolsku (*Michal Slivka 1993*). Pozostatky zaniknutého stredovekého kláštora sa nachádzajú na východ od stredu obce Spišský Štiavnik, na miernej vyvýšenine, v časti Kaštieľ v parku o rozlohe cca 9 ha, pôvodne patriaceho k renesančnému kaštieľu ležiacemu na západnej strane parku. Dnes je park v ekonomickom prenájme. Približne v jeho strede, (cca o 200 m na východ od kaštiela) stojí baroková sýpka postavená na základoch zaniknutého kláštorného kostola. Dnes sú z nej maštale pre kone. Samotný komplex cisterciáckeho kláštora je lokalizovaný smerom na juh od sýpky k rieke Hornád. (*Tomáš Kopták - Zaniknutý cisterciácky kláštor; 2009*).

Napriek svojmu významu sa dejinám kláštora a kláštora samotnému venovala malá pozornosť. Prvú prácu o dejinách štiavnického opátstva napísal T. Gotthárdi. Dielo ostalo v rukopise a je nedatované. Usudzuje sa, že bolo napísané okolo r. 1900 (*Vida 2008, s. 15*). Ďalšou monografiou o dejinách opátstva je práca J. Vencka z roku 1927. O desať rokov neskôr napísal H. Deáky na dlhý čas poslednú prácu o štiavnickom opátstve. Z našich autorov sa stručne zmienil o kláštore V. Mencl vo svojej práci o stredovekej architektúre na Slovensku z roku 1937. Kratší, no dôležitý prehľad nájdeme u maďarského rádového historika F. L. V rámci slovenskej historiografie sa začína prvý zaoberať štiavnickým opátstvom Michal. Slivka v roku 1991, ktorý aj upozornil na potrebnosť archeologického výskumu. (*Tomáš Kopták - Zaniknutý cisterciácky kláštor; 2009*)

Podľa historických prameňov v roku 1260 kláštor cistercitov vyhorel a kráľ Belo IV. vystavil opátovi Albertovi novú listinu, ktorou potvrdil Kolomanovu donáciu. Opát Albert, ktorý figuruje v prameňoch medzi rokmi 1256 – 1270, je aj prvým opátom, ktorý je známy po mene. Kláštor bol neustále napádaný rôznymi nájazdmi výbojných koristníkov, najmä pri vpáde husitov na Spiš. Okrem samotného kláštora vyplienili husiti takmer všetky dediny opátstva. Kláštor bol pravdepodobne vyplienený aj bratíkmi roku 1453, keď neďaleký hrad na Zelenej hure pri Hrabušiciach obsadil Peter Axamit (*Jakubčín 2007, s. 42*). V roku 1462 sa Štiavnik dostal do rúk Jiskrových prívržencov Brcala a Bartoša (*Jakubčín 2007, s. 42*). V tomto období bol už kláštor pravdepodobne bez mníchov, keďže v niekoľkých rokoch sa opakovali útoky a obliehania. V rokoch 1463 a 1470 sa stretávame so správcami opátstva – Mikulášom Henkelom a po ňom so Štefanom Zwimiom a až v roku 1507 opäť s opátom, istým Jánom (*Jakubčín 2007, s. 44*). Posledným opátom je Michal Rožen. Vencko uvádza, že zomrel v roku 1542 (*Vencko 1927, s. 79*), ale kláštor už vtedy niekoľko rokov neexistoval. Kapitán Gašpar Šeredy našiel koncom roka 1530 v kláštore Bašových zbojníkov z Muráňa. Šeredy nechal opustený kláštor následne zapáliť a zbúrať (*Jakubčín 2007, s. 46 – 47*). Podľa Vencka časť posledných mníchov zahynula a časť odišla do Poľska (*Vencko 1927, s. 72*).

V časoch náboženských nepokojov a neustálych mocenských bojov o uhorský trón medzi Jánom Zápoľským a Ferdinandom I. začiatkom 16. storočia už stála na mieste dnešného štiavnického kaštiela gotická tvrdza-hrad na obranu územia štiavnického panstva. Na

vystavbu tvrdze bol použitý aj stavebný materiál z vtedy už zrúcaného kláštora cistercitov. Tvrdza-hrad bola svedkom častých bojov nielen medzi cisárskymi stúpenkami Ferdinanda I. a ozbrojenými Jánom Zápoľským, ale aj rôznymi potulnými rytiermi. Podľa Zápoľského súčasníkov nebolo vraj na tróne väčšieho zloducha, akým bol práve Ján Zápoľský. Bol to údajne chamtivý ambiciózný intrigán, čo však nebolo to najhoršie. V jeho dobe bolo veľa takých šľachticov. Zápoľský však nectil žiadne zákony – okrem tých svojich. Preslávil sa tým, že bol bohatší ako ktokoľvek v Uhorsku vrátane kráľa (ako sedmohradský vojvoda podedil obrovské majetky po celom

Uhorsku) a tiež, že potlačil povstanie Juraja Dóžu. Stal sa spojencom Turkov, zradil svojho kráľa a tak vlastne vydal Uhorsko na 150 rokov na milosť a nemilosť tureckým nepriateľom. Krajina bola zdevastovaná, plná lúpeživých rytierov a neosiatych polí, Turci odvláčali do zajatia desaťtisíce ľudí. Krajinou vládol hlad a choroby, ľud divel. V bojoch o Uhorský trón medzi Jánom Zápoľským a Ferdinandom I. boli osada i hrad – tvrdza niekoľkokrát vyplienené a prívrženec Zápoľského Hieronym Lasky hrad napokon koncom 20-tých rokov 16. storočia obsadil. Za odmenu Zápoľský vymenoval Laskyho za spišského župana (1528) a daroval mu Štiavnický hrad, ktorý však v jeho rukách dlho neostal. Už v roku 1533 prišli na Spiš opäť Ferdinandove vojská. Lasky sa začal stretávať s ich veliteľom Jánom Katzianerom a taktiež sa spojil s Ľudovítom Grittim, ktorému s pomocou samotného sultána po odstránení Zápoľského mal odovzdať trón. Keď sa o tejto zrade dozvedel Ján Zápoľský, bez akéhokoľvek vyšetrovania dal Laského roku 1534 uväzniť a všetok Laskyho majetok prešiel formálne do vlastníctva Zápoľského. Keď bol Lasky po príhovoroch viacerých poľských diplomatov z väzenia prepustený, išiel za Ferdinandom I., ktorý mu v roku 1535 potvrdil vlastníctvo všetkých pôvodných majetkov.

V roku 1540 zomrel Ján Zápoľský a o rok neskôr aj Hieronym Lasky. Jeho majetky zdedil syn Albert Lasky. Ibaže rodina Laskyovcov bola známa tým, že nikdy nemala dostatok peňazí, a tak po smrti Hieronyma jeho syn Albert Lasky dal štiavnické panstvo v roku 1561 do zálohy Štefanovi Thurzovi, vtedy už spišskému županovi za 7420 zlatých. Ten dal zase uvedené panstvo v roku 1572 do zálohy Jánovi Rueberovi, hlavnému kráľovskému kapitánovi za 9720 zlatých.

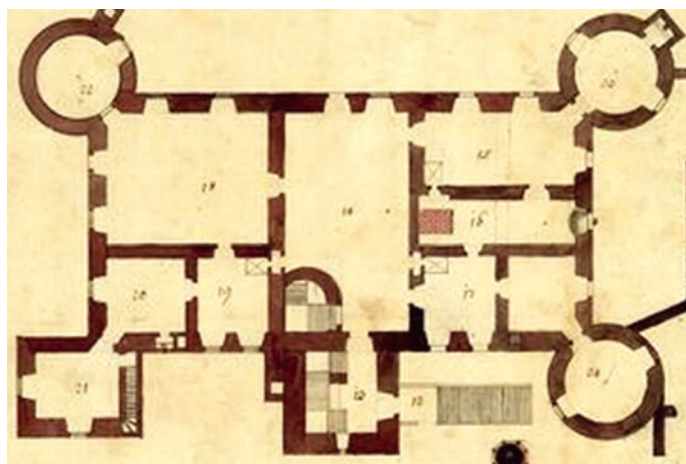
Nesmieme zabudnúť na skutočnosť, že pri výstavbe i prestavbe štiavnickej tvrdze-hradu a neskoršie i renesančného kaštiela. jednotliví panovníci využívali na ťažkú manuálnu prácu štiavničanov i obyvateľov okolitých obcí. To sa zaiste opakovalo pri každej ďalšej prestavbe. Dnes s určitosťou nevieme, ako tvrdza-hrad vyzeral, no môžeme predpokladať, že ju tvorili základy spájajúce štyri veže na ktorých stojí i súčasne rohové veže kaštiela. Odpoveď na túto otázku by dal iba seriózny archeologický výskum kaštiela.

Renesančné kaštiele v sebe často skrývajú staršie jadro gotickej tvrdze, obytno-obrannej veže, ktorej zväčšením a pristavaním bočných krídel vznikol objekt nazývaný castellum – kaštieľ. Kompaktnosť celku sa dosahovala hradbovým múrom, čím stavba získala obrannú funkciu. V čase neprestajného vojnového ohrozenia bola obranná funkcia šľachtických obydlí nevyhnutná. Kaštiele však vznikali najmä ako pohodlnejšia alternatíva bývania, ktorá postupne nahradila obytnú funkciu hradov. (*portál: Profily slovenskej kultúry*)

V roku 1578 sa jeden z najbohatších mužov Uhorska Sebastian Tököly rozhodol kúpiť záloh na hrad a mesto Kežmarok spolu s panstvom Štiavnik od Jána Ruebera, (*Nora Barátová - Tökölyovci*) Dlhho ho však neužil, pretože Sebastián

Tököly 27. januára 1607 v Kežmarku zomrel. Všetky rodinné majetky zdedil jeho vtedy dvadsaťšesťročný syn Štefan I.

Štefan I. Tököly bol mladý sveta skúsený muž. Študoval na školách v Kežmarku, Levoči, Blatnom Potoku, Brehu, vo Vratislave, Zhorelci, na akadémii v Heidelbergu, v Strassburgu a Baseli.

Predpokladaný pôdorys pôvodnej tvrdze-hradu v Spišskom Štiavniku (mapka z r.1750)

V rokoch 1595 - 1600 precestoval Sliezske, Rakúsko, mnohé nemecké kniežactvá, Francúzsko, Holandsko, Anglicko a Taliansko. V rokoch 1600 - 1607 bol panošom a čestným jazdcom arcikniežaťa Mateja vo Viedni a v Prahe. Bol už v mladom veku prisediacim kráľovskej hornouhorskej tabule. V novembri roku 1609 sa Štefan oženil so Žofiou Hoffmannovou, vďaka čomu sa na krátky čas stal majiteľom tiež Červeného Kláštora. S manželkou mali spolu štyri deti, ale dospelosti sa dožil iba syn Žigmund, ktorého pôrod stál Žofiu život. Druhú manželku si Štefan I. Tököly vybral spomedzi oveľa vyšších kruhov. Stala sa ňou Katarína Turzová, dcéra palatína Juraja Turzu. Zosobášili sa po smrti jej otca 1. marca 1620 v Bytči. Keď krátko na to v roku 1621 zomrel jej brat Imrich, jediný syn Juraja Turzu, získal Štefan I. správu nad Oravským panstvom. S Katarínou mal Štefan I. deväť detí, medzi nimi aj syna Štefana II. Štefan I. Tököly začal prestavovať gotickú štiavnickú tvrdzu-hrad na honosný renesančný kaštieľ. Na jeho príkaz bol na prestavbu tvrdze na kaštieľ, použitý aj stavebný materiál zo zrúcaného kláštora cistercitov. Vencko uvádza, že „Štefan I. v štiavnickom panstve učinil sa pamätihodným, že po dnes jestvujúci kaštieľ dobudoval, jako to rodinný erb a latinský nápis na mramorovej doske nad bránou svedčil: Roku spasenia 1619 dom ten zo základov postavený dal dostávať Stephanus Thokoely de Kezmark“. (J.Vencko: Dejiny štiavnického opátstva na Spiši, str.90)

Možno aj z vďaka za enormne odvedenú ťažkú robotu pri výstavbe kaštieľa, no najpravdepodobnejšie z túžby obrátiť všetkých Štiavničianov na evanjelickú vieru, dal Štefan I. v roku 1633 obnoviť a rozšíriť aj štiavnický kostol, o čom svedčí latinský nápis v kameni vytesaný, teraz v múre brány západného vchodu do kostolného dvora, osadený.

Keď Štefan I. Tököly zomrel 8. novembra 1651 na zádušný kašiel vo veku sedemdesiat rokov, jeho dvaja synovia Štefan II. a Žigmund si rozdelili majetky tak, že Štefan si ponechal Kežmarský hrad, správu oravských majetkov a Likavské panstvo, kým Žigmund si vzal kaštieľ a panstvo v Štiavniku. Hlavným dôvodom prečo Žigmund, aj keď bol starší, zdedil iba štiavnické panstvo je, že jeho matka Žofia nepochádzala z takej uzrodenej rodiny ako Štefanova matka Katarína. Žigmund dal k západnému krídlu kaštieľa v roku 1669 pristavať, ako silne veriaci evanjelik, kaplnku. Na otázku svojich prívržencov, prečo ju dal vybudovať aj so svätyňou, čo nie je u evanjelikov obvyklé odpovedal, že štiavnické panstvo bolo v minulosti katolícke a tuší, že také

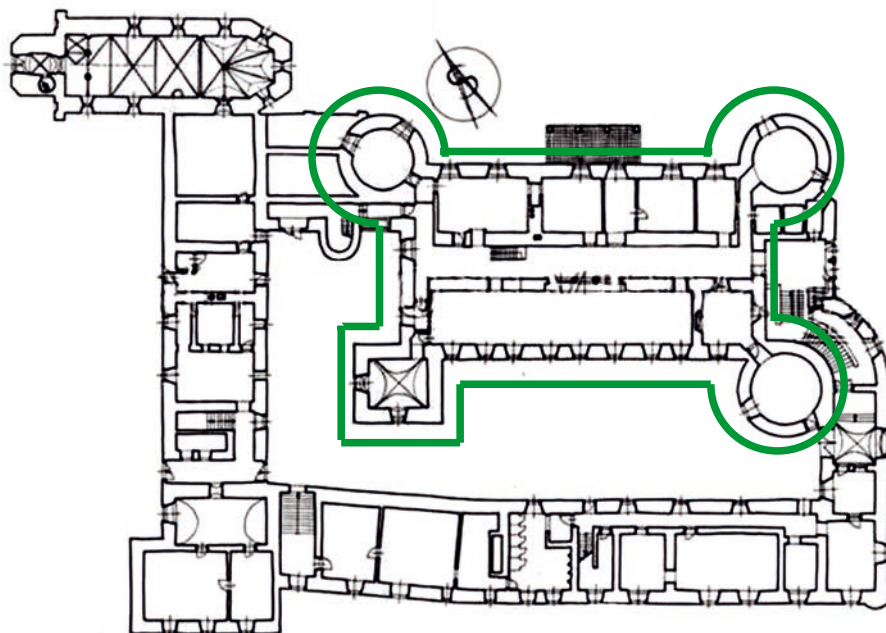
bude aj v budúcnosti. Jeho tušenie sa v polovici 18.storočia naplnilo.

Celé 17.storočie ako aj začiatok 18.storočia v Uhorsku boli poznačené neustálymi povstaniami uhorskej šľachty. Tých príčin bolo viacej. Hlavnou bola snaha nespokojnej uhorskej šľachty podieľať sa na správe krajiny a kontrolovať tak panovníka, ktorý však tieto snahy odmietal. Habsburgovci, ktorí ovládali krajinu boli horliví katolíci a ako takí sa všetkými prostriedkami snažili potlačiť silnejúcich protestantov, ktorí v tom čase tvorili väčšinu dnešného Slovenska. Okrem toho sa búril obyčajný ľud, ktorý bol zatažený stále väčšími daňami a vyčíňaním cisárskych vojsk, silnejúcou chudobou a epidemiami. Obce nielenže museli panovníkovi odvádzať obrovské dane, ale boli nútení vydržiavať cisárskych vojakov, ktorí bojovali proti povstalcom. Postupnými veliteľmi povstaní sa stali poprední sedmohradskí šľachtici Štefan Bocskay, Gabriel Bethlen a Juraj Rákóczi I.

Žigmund Tököly, ktorý sa po smrti svojho otca Štefana I. stal ako 38 ročný pánom štiavnického panstva, no oficiálne bol kráľovským rozkazom potvrdený do jeho majetku až v roku 1656, dal kaštieľ podľa Vencka(92) rozšíriť a miestnosti v ňom vymalovať rozličnými farbami. Vo väčších sieňach viseli zo stropov na železných reťaziach lustre z jelenieho parožia. Nábytky boli všade nádherné, stoličky a ostatné sedačky boli obťahnuté kožou, miestnosti vyhrievali pece s bielou habanskou keramikou. Postele v spálňach mali baldachými, príbory i celý servis bol strieborný. Na stenách viseli obrazy členov rodiny, rôznych panovníkov, príbuzných, výjavmi z lovu, obrazy koní a iné svetské námety. Majiteľ kaštieľa mal tiež bohatú knižnicu s latinskými, nemeckými a maďarskými titulmi s prevažne cestopisnou tematikou. Celý objekt bol skvostne zariadený. To isté platilo tiež o prílahom parku s malebnými jazierkami, upravenými cestičkami pozývajúcimi k romantickej prechádzke.

Žigmund Tököly bol počas svojho života kráľovským radcom, prisediacim kráľovskej súdnej tabule a taktiež neúspešne kandidoval aj na funkciu uhorského palatína. V roku 1674 bol však obvinený z účasti na Vešelého sprisahaní, uväznený a taktiež mu boli skonfiskované majetky. I keď mu účasť na sprisahaní nedokázali a o rok nato ho prepustili, z majetkov Tököliovcov mu vrátili iba panstvo Kežmarok, ktoré zhabali jeho bratovi Štefanovi II. Neskôr, aby deklaroval svoju lojalitu voči uhorskému panovníkovi a aby predsa len získal naspäť zhabané majetky, konvertoval na katolícku vieru. No keď cisárske vojská dobyli hrad Muráň, dostali sa im do rúk písomnosti, kde Žigmund Tököly vlastnoručným podpisom deklaruje podporu povstalcom. Tököly bol uväznený a kráľovský pravotár mu odňal kažmarský a štiavnický majetok. V Kežmarku však pán štiavnického panstva 9.10.1678 zomrel. Jeho priamemu dedičovi Mikulášovi sa kaštieľ i celé štiavnické panstvo nepodarilo získať späť. Kežmarská historička N. Barátová uvádza, že kráľovská komora odviezla z kežmarského hradu skvostné zariadenie izieb vrátane obrazov a cenností na 19 plne naložených vozoch do Viedne. To isté sa pravdepodobne udialo aj so zariadením kaštieľa v Štiavniku.

Koniec I. časti
Ján Šavel

Súčasný stav pôdorysu kaštieľa v Sp. Štiavniku (podľa projektu D. Jurkoviča z roku 1930), zelenou farbou sú zvýraznené základy predpokladanej gotickej štiavnickej tvrdze-hradu

KOMPOSTOVANIE LÍSTIA V DOMÁČICH KOMPOSTÉROCH

Jeseň nám v záhradách neprináša len krásne farebné scenérie, ale aj množstvo bioodpadu v podobe opadaného lístia. Lístie je aj napriek vžitým predsudkom veľmi kvalitným organickým materiálom vhodným práve na kompostovanie a práve predsudky spôsobujú, že sa lístie na jeseň v záhradách páli, prípadne vyváža za príbytky a tvorí základ pre budúce nelegálne skládky odpadu. Je pravdou, že niektoré druhy lístia majú proces rozkladu pomalší ako iné, ale určite sa rozložia. Príkladom sú orechy, duby či gaštany priamo vo voľnej prírode. Lístie pod týmito stromami z roka na rok mizne. Pri riadenom procese kompostovania v domácich kompostéroch to však pôjde ešte rýchlejšie.

Základné pravidlá a typy ako postupovať pri kompostovaní lístia:

- Pokiaľ máte na záhrade viacero listnatých stromov, odporúča sa takéto lístie najskôr spolu zmiešať a až následne ho môžete kompostovať.

- Keďže lístie opadáva na jeseň, odporúča sa, urobiť si zásobu opadaného lístia vedľa kompostéra a v priebehu nasledujúceho roku ho zmiešavať s dusíkatými materiálmi ako napr. trávou alebo hnojom.

- Pred kompostovaním ťažko rozložiteľných listov je dobré lístie na jeseň prejsť kosačkou bez zásobníka. Takto posekané lístie nechajte cez zimu pod snehom a na jar ho začnite postupne pridávať do kompostu. Tento postup môžete aplikovať aj so zásobníkom a lístie nakopíť vedľa kompostéra ešte pred zimou. Pri pridávaní lístia do kompostu je ideálne miešať ho s dusíkatými materiálmi, ako sú tráva, kuchynský bioodpad či hnoj.

- Typickým príkladom je orechové lístie, ktoré sa rozkladá pomalšie, no neznamená to, že nie je vhodné na kompostovanie. Postupujte vyššie uvedeným spôsobom.

- Aby ste predišli zlepovaniu lístia v komposte, môžete lístie

V našej obci začala svoju činnosť nová škola

Už 33 rokov pôsobí v Spišskom Štiavniku škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Druhého septembra sa otvorili aj brány Praktickej školy, ktorá je jedna z alternatívnych možností riešenia problému ďalšieho vzdelávania a následnej integrácie žiakov s mentálnym postihnutím do spoločnosti. Otvorené boli dve triedy pre 13 žiakov. Praktická škola je určená pre chlapcov i dievčatá, menej zručných žiakov vzdelávaných podľa variantu A a manuálne zručných žiakov vzdelávaných podľa variantu B a C. Do praktickej školy sa prijímajú aj iné fyzické osoby s mentálnym postihnutím, alebo dospe-

lí občania s mentálnym postihnutím v kombinácii s inými postihnutiami, ktorí dovŕšili vek 18 rokov a neboli vzdelávaní v odbornom učilisti alebo praktickej škole. Cieľom praktickej školy je pripraviť žiakov na život v rodine, na sebaobsluhu, na rôzne jednoduché praktické práce, vrátane prác v domácnosti, zacvičiť ich v prácach profilujúceho voliteľného predmetu a na vykonanie jednoduchých pracovných činností spravidla pod dohľadom inej osoby. Obsah vzdelávania praktickej školy tvorí učivo všeobecnovzdelávacích a odborných praktických predmetov. Dĺžka vzdelávania v praktickej škole je tri roky. Absolvovaním

tretieho ročníka vzdelávacieho programu praktickej školy žiak získa nižšie stredné odborné vzdelanie. Dokladom o získanom vzdelaní je záverečné vysvedčenie s uvedením zamerania činností, ktoré je žiak schopný vykonávať. Do 31.12.2019 budú obidve školy, t.j. Špeciálna základná škola a Praktická škola v Spišskom Štiavniku, fungovať ako samostatné rozpočtové organizácie. K uvedenému dátumu budú vyradené zo siete škôl a od 1.1.2020 bude do siete škôl zaradená Spojená škola v Spišskom Štiavniku, ktorej organizačnými zložkami bude špeciálna základná škola a aj praktická škola.

MM

Z činnosti MS SČK

Členovia MS SČK pri športe (Autor foto: M. Mencáková)

Miestny spolok Slovenského červeného kríža ani v lete nezaháľal. V auguste sme pripravili pre všetkých našich členov tradičné stretnutie pri gulášoch. V športovom areáli sme sa zišli v hojnom počte, kde už klasicky, výborný guláš pripravovali naši členovia – kuchári Bernard a Ján. Počasie nám prialo a tak posedenie bolo o to príjemnejšie. Nechýbali športové výkony, ktoré sme aj ocenili drobnosťami. Chlapi zároveň sledovali futbalový zápas, ktorý sa odohrával na miestnom ihrisku. Tekuté prekvapenie prišlo od pani starostky, čo vylepšilo náladu nášho stretnutia.

MM

Obchodná verejná súťaž č. 1/2019

Obec Spišský Štiavnik
Obecný úrad, Hornádska 241, 059 14 Spišský Štiavnik

Obec Spišský Štiavnik vyhlasuje

v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení n. p. a podľa § 281 a násl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov
obchodnú verejnú súťaž č. 1/2019

o najvhodnejší návrh na uzavretie zmluvy o prevode nehnuteľného majetku vo vlastníctve
Obce Spišský Štiavnik
za týchto súťažných podmienok:

1. Predmet obchodnej verejnej súťaže

Predmetom OVS je výber najvhodnejšieho návrhu na uzatvorenie zmluvy o prevode nehnuteľného majetku vo vlastníctve Obce Spišský Štiavnik, zapísaného na LV č. 1, k.ú. Spišský Štiavnik a to:

pozemok KN-C parc. č.107/2, druh pozemky zastavané plochy a nádvoria o celkovej výmere 159 m²,
pozemok KN-C parc.č. 107/3, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o celkovej výmere 290 m²,
pozemok KN-C par.č. 107/4, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o celkovej výmere 85 m².

2. Podmienky obchodnej verejnej súťaže

- minimálna cena: 8043,00 €

- uchádzač predloží súhlas so spracovaním osobných údajov na účely zabezpečenia úkonov spojených so súťažou a následným uzavretím zmluvy o prevode nehnuteľného majetku,
 - záujemca, ktorý nemá vysporiadané záväzky voči obci, bude zo súťaže vylúčený,
 - navrhovateľ vo svojom návrhu presne špecifikuje parcelné číslo pozemku, o kúpu ktorého má záujem,
- obhliadku predmetu je možné vykonať po predchádzajúcom dohovore na telefónnom čísle: 0905 576 953,
- navrhovateľ môže predložený návrh dodatočne doplniť, zmeniť, alebo odvolať do uplynutia lehoty stanovenej na predkladanie návrhov,
- v prípade ak sa úspešný uchádzač v súťaži /s ktorým obec uzavrie zmluvu o prevode vlastníckych práv viazucich sa k predmetu súťaže/ rozhodne nehnuteľnosť predať počas prvých 10 rokov od uzatvorenia zmluvy, Obec Spišský Štiavnik si vyhradzuje predkupné právo na odkúpenie tejto nehnuteľnosti a to v cene 8043,00 € alebo nižšiu.

3. Spôsob, miesto a termín podávania súťažných návrhov

- Každý z uchádzačov je povinný doručiť jediný záväzný súťažný návrh na uzavretie zmluvy / návrh kúpnej zmluvy/ na adresu Obec Spišský Štiavnik, Obecný úrad, Hornádska 241, 059 14 Spišský Štiavnik poštou, alebo do podateľne vyhlasovateľa súťaže v zalepenej obálke s adresou navrhovateľa a s označením „Obchodná verejná súťaž 1/2019 - NEOTVÁRAŤ“.
- Lehota na predkladanie súťažných návrhov: do 22.11.2019 do 12.00 hod. - rozhodujúci nie je dátum poštovej pečiatky, ale dátum fyzického prebratia návrhu podateľňou vyhlasovateľa
 - Otváranie obálok bude neverejné.
- Návrh predložený po uplynutí lehoty na predkladanie návrhov ostáva uložený u vyhlasovateľa súťaže neotvorený s označením dátumu a hodiny prijatia. Po vyhodnotení návrhov bude navrhovateľovi vrátený.
- Vyhlasovateľ nenahrádza navrhovateľom náklady, ktoré im vznikli v súvislosti s účasťou v súťaži.

4. Kritériá hodnotenia súťažných návrhov

Kritériami pre vyhodnotenie súťažných návrhov sú:

- cena za prevod pozemku
- spôsob využitia pozemku

5. Vyhlásenie výsledkov súťaže

Výsledky budú zverejnené najneskôr do 27.11.2019 na internetovej stránke www.spisskystiavnik.sk a na úradnej tabuli Obce Spišský Štiavnik. Všetci účastníci budú upovedomení v lehote do 5 dní od zverejnenia výsledkov súťaže.

6. Výhrady vyhlasovateľa obchodnej verejnej súťaže

Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo vyhlásené podmienky súťaže zmeniť, odmietnuť všetky predložené návrhy, ďalej rokovať s víťazom súťaže, predĺžiť lehotu na vyhlásenie výsledku súťaže, zrušiť súťaž bez uvedenia dôvodu v plnom rozsahu.

V Spišskom Štiavniku 21.10.2019
Bc. Mária Kleinová, starostka obce

zmiešať s hlinou, prípadne s hotovým kompostom.

- Kompost z lístia a trávy sa zvykne nepriedušne utláčať, preto ho treba minimálne po mesiaci od založenia premiešať prekopávačom kompostu (kovová pomôcka vhodná na prekopávanie a prevzdušňovanie kompostu).
- Pri kompostovaní lístia napadnutého chorobami alebo parazitmi je potrebné takéto lístie zmiešať s vápnom a navlhčiť (samozrejme, mimo kompostéra). Do kompostu ho pridávajte až po prebehnutí termickej reakcie, a to minimálne po dvoch týždňoch od zmiešania.
- Čím častejšie budete kompost z lístia prehadzovať, tým rýchlejšie vyrobíte z bioodpadu kompost.

Keď nechcete, aby vám
v komposte vyrašili
paradajky

Je to ako so všetkými semenami z rastlín, ktoré dávate do kompostu. Ak chcete mať istotu, že vám v kompostéri nevyrašia paradajky, tak sa odporúča aplikovať postup „Ako na burinu“. Klíčivosť húževnatých burín a ich semien zničíte, ak ich necháte pred kompostovaním skvasiť v nádobe s vodou.

V lete vám na to stačí cca 15 – 20 dní (kým sa na okraji nádoby neobjaví pena). V komposte, kde sa vložil naraz veľa čerstvého biologického materiálu, sa teplota bežne vyšplhá aj na 70 °C, čiže takéto semená tam neprežijú a ďalej sa nerozmnožujú.

Hraboše v komposte

Hraboše sú bylinožravé hlodavce, ale nepohrdnú ani dážďovkami. Dážďovky sú naopak pre váš kompost vítané, čiže by ste ich mali pred hrabošmi chrániť.

Jeden z najúčinnějších spôsobov ako zamedziť vstupu hrabošov do kompostéra je umiestniť pod kompostér pletivo. Treba však dbať na to, aby malo pletivo „malé“ očka. Priemer otvoru hrabošovej diery je do 4 cm, čiže očka pletiva musia byť aspoň o polovicu menšie.

Samozrejme, pri otvorených silách, resp. hromadách je to

Telefón: 052/78 85 601-3 **E-mail:** obec@spisskystiavnik.sk **Internet:** www.spisskystiavnik.sk **IČO:**00326569

celkovo problematické, keďže tieto hlodavce sa do nich môžu dostať prakticky od všadiaľ. Pletivá sú účinné aj proti krtkom. Navyše krčka by malo pletivo odradiť aj pod silom či otvorenou hromadou.

KOMPOSTOVANIE V ZIMNOM OBDOBÍ

Proces kompostovania v záhradných kompostéroch prebieha počas celého roka, výnimkou nie je však ani zimné obdobie. Vtedy sa síce proces kompostovania vplyvom chladu výrazne spomalí, avšak nezastaví. Kompostovať tak môžete aj v zime.

K tomu, aby sa zelený bio odpad premenil na výživný kompost, je potrebné zabezpečiť vhodné životné podmienky pre malých pomocníkov, ktorí premieňajú organické odpady na výživné hnojivo. Sú nimi práve malé aeróbne baktérie, dážďovky a pôdne organizmy, ktoré rovnako ako človek, potrebujú pre svoj život dostatok rôznorodej a vyváženej potravy, vzduchu, vlhkosti a optimálnu teplotu. Práve v zime, kedy klesajú teploty pod mínusové hladiny sa títo malí pomocníci ukrývajú pred chladom hlbšie v komposte, kde je teplejšie.

Tu je pár tipov ako účinne kompostovať v zime

1. Pred zimným obdobím zabezpečte v kompostéri dostatok biologického materiálu – čím viac biologického materiálu, tým väčšie teplo v kompostéri, za ktoré sa vám pôdne organizmy odmenia pracovitosťou aj počas chladných dní.

2. Tak, ako počas ostatných období v roku, aj v zime platí pravidlo miešania zelených dusíkatých materiálov (tráva, kuchynský bioodpad, zbytky zo záhrady, hnoj, trus...) so suchými uhlíkatými (drevená štiepka, piliny, hobliny, lístie, slama, papier...). Preto je ideálne, ak si počas jesene vytvoríte zásobu odrezkov z konárikov, prípadne drevnej štiepky. V zime ich potom môžete postupne pridávať k odpadu z kuchyne, tak, aby ste zachovali vyvážený podiel bioodpadu.

3. V zimnom období, kedy nie je potrebné kosiť trávniky či akokoľvek upravovať záhradu

Hubertova jazda

Účastníci Hubertovej jazdy (Autor foto: M. Javorský.)

Pekné, slnečné počasie privítalo účastníkov 8. ročníka Hubertovej jazdy. V sobotu, 19. októbra, prešli jazdci na koňoch v čele s Pavlou Hudzíkovou našou obcou a potešili všetkých milovníkov jazdeckva.

9. ročník tenisového turnaja štvorhier o Pohár OZ Ščavničan

Účastníci turnaja (Autor foto: M.H.)

V peknom počasí, síce za nižšej účasti ako po minulé roky, ale za to vo výbornej športovej atmosfére, sa 29. augusta uskutočnil už deviaty ročník tenisového turnaja štvorhier, organizovaný občianskym združením Ščavničan. Súboje boli veľmi vyrovnané a každá zo zúčastnených dvojíc mala možnosť odohrať až tri zápasy. Víťazom turnaja sa stala dvojica Timotej Černický a Štefan Hudzík, ktorí vo vyrovnanom záverečnom zápase, ktorý mal naozaj vysokú športovú úroveň, porazili dvojicu Ivan Kusko a Tibor Popadič. Na treťom mieste skončila dvojica František Mrava a Štefan Králik. Budúci ročník bude už jubilejný desiaty. Dlhoroční organizátori turnaja očakávajú vyššiu účasť ako tohto roku, no k tomu potrebujú od mladých športovcov väčšiu podporu pri organizácii tohto turnaja ako aj pri zabezpečení jeho priebehu.

Ing. Martin Hudzík

Štiavničania na Medzinárodnom maratónu mieru

V nedeľu 6. októbra 2019 sa v Košiciach konal už 96. ročník Medzinárodného maratónu mieru, najstaršieho maratónu v Európe.

Zúčastnili sa ho aj naši bežci z TJ Spišský Štiavnik, Jaroslav Lavrik a Jozef Pažitný. Spolu s ďalšími dvoma bežeckými kolegami, Jozefom Hrickom zo Spišského Štvrtka a Jozefom Košíkom z Vítkoviec obsadili krásne 3. miesto v štafete, ktorej sa zúčastnilo až 289 družstiev. V disciplíne štafetový beh si členovia štvorčlenných tímov rozdelia maratónsku trať dlhú 42 km a 195 m na štyri úseky. Prvý 12 kilometrový úsek odštartoval Jozef Pažitný spolu so 14 500 pretekármi zo 60 krajín. Na prvé odovzdávacie územie dobehol v priebežnom poradí štafiet šiesty. Ďalej štafetu prebral Jaroslav Lavrik a po 9 kilometroch vylepšil priebežne poradie na štvrté miesto. Tretí 12 kilometrový úsek odbehol Jozef Hricko, ktorému sa podarilo stiahnuť náskok tretieho tímu z Ukrajiny na necelých 50 metrov. Záverečnú deväť kilometrovú časť pobežal Jozef Košík, ktorý predbehol štvrtého člena ukrajinskej štafety z Užhorodu a zabezpečil tímu J+J+J+J tretie miesto z 274 štafetových družstiev.

Ing. Pažitný Jozef

Zľava hore: Pažitný, Košík, dole Lavrik, Hricko
(Autor foto: Lucia Deptová)

prevláda biologický materiál z kuchyne. Mikroorganizmy vo vašom komposte potrebujú aj v zime príjem vyváženej potravy, a preto nepohrdnú pochutinami ako sú zvyšky zo zeleniny a ovocia, kávové usadeniny, čajové vrecúška, škrupiny z vaječ, trus z králikov, kurčiat, kuchynské papierové utierky, odumreté stonky a listy z izbových rastlín. Pozor však na to, že trus mäsožravých zvierat a obsah z vysávačov do kompostu nepatria.

4. Vysypajte bioodpad do kompostéra po väčších v dávkach – pre kompost je lepšie, ak doň naraz vysypete plný kôš bioodpadu, ako keď bežíte ku kompostu s každou šupkou, a to hlavne v zimnom období.

5. Pre odkladanie biologického odpadu z kuchyne je ideálnym pomocníkom kompostovací kôš s množstvom vetracích otvorov a rozložiteľné škrobové vrecká na kompostovanie. Kôš môžete mať v kuchyni (napríklad v skrinke pod drezom) a keď ho naplníte, jednoducho jeho obsah vysypete do kompostéra spolu s vrecúškom. Vrecúško sa v kompostéri časom skompostuje. Ak je škrobové vrecúško zachované, môžete ho použiť opätovne.

6. Pre zimné obdobie je príznačné väčšie množstvo dreveného popola, ktorý je tiež vhodný do kompostu, no v rozumnej miere. Popol z uhlia však do kompostu nesypte.

7. Vždy, keď pridáte do kompostéra čerstvý materiál, premiešajte ho s materiálom vo vrchnej časti kompostéra. Čerstvý materiál však nezakopávajte hlboko do kompostu. Unikalo by tak z neho teplo a plyny, ktoré vytvárajú životné prostredie pre našich malých pracantov (pôdne mikroorganizmy).

8. Neodporúča sa úplné prehadzovanie kompostu počas zimného obdobia. To by malo za následok výrazné spomalenie celého procesu kompostovania. Nakoľko aj v zime potrebujú baktérie a organizmy k svojej aktivite kyslík, je dôležité dodať im ho v dostatočnej miere bez toho, aby ste im ublížili. Napríklad aerátorom (kovovým, špirálovite zatočeným prevzdušňovačom kompostu).

Dôležité telefónne čísla

Tiesňová linka 112

Hasiči 150

Záchranná služba 155

Polícia 158

Lekárska služba prvej pomoci

Poprad 712 51 11

Elektrina 0850 123 333

Plyn 0850 111 727

Poruchy verejného vodovodu

Poprad 772 95 48

Call centrum Veolia PVPS

Poprad 0850 111 800

Porucha kanalizácie v obci:

0903 605 247

OBCENÝ ÚRAD SPIŠSKÝ ŠTIAVNIK
HORNÁDSKA 241
059 14 SPIŠSKÝ ŠTIAVNIK
IČO: 00326569
TELEFÓN: +421 (52) 788 56 01-03
WWW.SPISSEKYSTIAVNIK.SK

PONDELOK: 7.00-12.00, 12.30-15.00
UTOROK: NESTRÁNKOVÝ DEŇ
STREDA: 7.00-12.00, 12.30-17.00
ŠTVRTOK: NESTRÁNKOVÝ DEŇ
PIATOK: 7.00-12.30

STAVEBNÝ ÚRAD
PONDELOK: 9.30-11.30 - ING. ZAVACKÁ

OBCENÝ SPRAVODAJCA •
ŠTVRŤROČNÍK OBYVATEĽOV
SPIŠSKÉHO ŠTIAVNIKA •
VDÁVA OBEC SPIŠSKÝ ŠTIAVNIK
• REDAKČNÁ RADA: MA-
ROŠ JAVORSKÝ, BC. MÁRIA
KLEINOVÁ, OLGA RÁKOCIO-
VÁ, ANTÓNIA ZUMMEROVÁ,
MGR. MÁRIA MARTINKOVÁ,
MGR. MARTINA MIZEROVÁ,
ING. ONDREJ GALOVIČ • SK
• **VYCHÁDZA V NÁKLADE 500 KS •**
NEPREDAJNÉ • UZÁVIERKA
NASLEDUJÚCEHO ČÍSLA BUDE
15. JANUÁRA 2020 •
E-MAIL: REDAKCIA@SPISSEKYSTIAVNIK.SK
DÁTUM VYDANIA: 26. OKTÓBRA 2019
REGISTRAČNÉ ČÍSLO EV 4002/10
ISSN 1339-5602

Čiastočné zatmenie Mesiaca

Zatmenie mesiaca (Autor foto: M. Mizerová)

V lete, 16. – 17. júla 2019, sme mohli pozorovať čiastočné zatmenie Mesiaca. Zatmenie bolo viditeľné na väčšine územia Európy, v Ázii, v Austrálii, v Afrike, na juhovýchode Severnej Ameriky, v Južnej Amerike, v Tichom, Atlantickom a Indickom oceáne a v Antarktíde. Vďaka dobrým pozorovacím podmienkam, bolo rovnako dobre pozorovateľné na celom území Slovenska. Mesiac u nás vyšiel nad horizont po 21.00 hodine. O 22.02 hod. sa Mesiac zľava stretol s úplným tieňom Zeme a začalo sa jeho čiastočné zatmenie. Stred čiastočného zatmenia pripadal na 2332 hod., kedy bolo asi 65% povrchu Mesiaca ponoreného do červeno sfarbeného úplného tieňa Zeme. Čiastočné zatmenie trvalo až do 02.20 hod. nasledujúceho dňa, 17. júla. V roku 2020 budú tri polotieňové zatmenia Mesiaca: 10. januára, 5. júna a 5. júla.

Martina Mizerová

Členky MS SČK pri oslavách 70 výročia organizovaného športu (Autor foto: M. Javorský)

Futbal

Naši futbalisti na začiatku augusta odštartovali novú sezónu 2019/2020. Muži po postupe do 6. ligy nechceli byť len do počtu a chceli sa pohybovať v pokojných vodách stredu tabuľky. Zranenia hráčov a úzky káder zapríčinili, že nováčikovskú daň sme platili hneď od začiatku. Slabé výkony a vysoké prehry zdecimovali náladu v mužstve. Po oslavách 70 rokov športu v obci sme sa akosi rozbehli a razom sa mužstvo odlepilo od dna tabuľky a približuje sa k strede tabuľky, kde by sme sa chceli vidieť čo najdlhšie. Do nového ročníka sme prihlásili aj mužstvo dorastu, ktoré sa tiež nachádza v pokojnom strede tabuľky, ale pevne veríme, že sa ešte pobijú o čelo tabuľky. Sme veľmi radi že, sa nám podarilo vyskladať mužstvo dorastu a tak si vychovávať nových hráčov pre A mužstvo. A aby sme nezabudli aj na našich najmladších futbalistov, tak aj oni zvládajú svoje ťažké zápasy v kategórii do 11 rokov. Turnajovým spôsobom odohrajú 4 turnaje na jeseň a 4 turnaje na jar. Ich zánietenie a chuť do futbalu by mohla byť príkladom aj pre starších futbalistov.

G.Ch.